

TARNÓW.PL

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

MARZEC 2011

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 3 (24)

Rewitalizacja ulicy Krakowskiej. Wizualizacja

Centrum na nowo

str. 4

Dojrzałość młodych obywateli świata

str. 10

Będą kolejne inwestycje w "Szczekliku"

str. 12

Po starówce z GPS-em

str. 14

Wiktor Skworc

Rocznica posługi

Urodził się 19 maja 1948 r. w Bielszowicach na Śląsku. W 1973 roku w Katowicach otrzymał święcenia kapłańskie, a sześć lat później uzyskał tytuł licencjata z teologii na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie.

13 grudnia 1997 r. Jan Paweł II mianował ks. dr. Wiktora Skworca Biskupem Tarnowskim. W styczniu 1998 roku, w watykańskiej bazylice św. Piotra został konsekrowany.

Biskup Tarnowski został przewodniczącym Rady Ekonomicznej KEP, przewodniczącym Komisji Misyjnej KEP i delegatem KEP ds. działalności w Polsce, „Kirche in Not”. Papież Benedykt XVI mianował go członkiem Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów. W roku 2007 został przewodniczącym Zespołu ds. Kontaktów z Konferencją Episkopatu Niemiec.

Jako biskup dał się poznać jako osoba zaangażowana w sprawy diecezji, ale też interesująca się misjami m.in. w Afryce.

W tym roku miasto obchodziło 13. rocznicę konsekracji Księdza Biskupa Wiktora Skworca. Związane z nią uroczystości odbyły się początkiem stycznia w tarnowskiej katedrze i zgromadziły wielu hierarchów Kościoła oraz wiernych.

Jerzy Marciniak

Prezes giganta

Absolwent Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (1973) oraz Podyplomowego Studium Menadżerskiego Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego (1994).

Przez wiele lat związany z Zakładami Azotowymi w Tarnowie – Mościcach S.A.: w okresie 1975 – 1983 zatrudniony na stanowisku Projektanta Systemów EPD.

W latach 1983-1991 zatrudniony w Oddziale ZUS w Tarnowie – na stanowisku zastępcy dyrektora ds. emerytalno rentowych. Od 1992 do 1995 roku dyrektor Oddziału Regionalnego KRUS. W latach 1996-1998 dyrektor generalny Urzędu Wojewódzkiego w Tarnowie. W okresie 1999-2004 dyrektor Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika. Od 2004 roku prezes zarządu Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. W latach 2007 – 2008 doradca ministra w Ministerstwie Skarbu Państwa.

W marcu powołany na stanowisko Prezesa Zarządu Zakładów Azotowych w Tarnowie – Mościcach S.A. 1 lutego 2011 r. Jerzy Marciniak został prezesem spółki ZAK S.A. To efekt przejścia przez Azoty Tarnów Zakładów Azotowych „Kędzierzyn”.

Józef Życiński

Biskup – filozof

Urodził się 1 września 1948 roku w Nowej Wsi. Studiował w Wyższym Częstochowskim Seminarium Duchownym, a święcenia kapłańskie otrzymał w 1972 roku. Cztery lata później obronił pracę doktorską z zakresu teologii. Doktorat z filozofii uzyskany na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie w 1980 roku poparł habilitacją. Od 1980 r. był kierownikiem Katedry Logiki i Metodologii na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, a potem dziekanem Wydziału Filozoficznego tej uczelni. Wykładał m.in. na uniwersytetach w Berkeley, Oxfordzie, Waszyngtonie oraz w Sydney.

Abp Życiński był członkiem Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki w Salzburgu, konsultorem w Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej, członkiem Papieskiej Rady Kultury, członkiem Wspólnej Grupy Roboczej Kościoła Rzymsko-Katolickiego i Światowej Rady Kościołów, członkiem Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski oraz Komisji Wspólnej Episkopatu i Rządu RP.

W latach 1990 – 1997 sprawował godność biskupa tarnowskiego. W tym czasie wyróżnił się wieloma inicjatywami. Był założycielem Radia Dobra Nowina, dziś RDN Małopolska oraz wydawnictwa Biblos. Od roku 1997 sprawował funkcję arcybiskupa i metropolity lubelskiego. Był znany z głęboko humanistycznego podejścia do człowieka i jego spraw. Zmarł nagle w Rzymie 10 lutego.

Zbigniew Tumiłowicz

Oddany miastu

Urodził się 24 maja 1933 roku w Domaczewie k. Brześcia nad Bugiem. Przez wiele lat był jednak związany z Tarnowem, a w szczególności z Mościcami i Zakładami Azotowymi. Tam, poza rzetelnym wykonywaniem pracy, propagował turystykę krajoznawczą i górską, a w latach sześćdziesiątych założył przyzakładowy oddział PTTK.

Zbigniew Tumiłowicz aktywnie włączał się również w działanie tarnowskiego samorządu. W latach 1994-2006 z ramienia Sojuszu Lewicy Demokratycznej zasiadał w Radzie Miejskiej, gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych. Był członkiem Rady Kultury Miasta Tarnowa.

Innym polem zainteresowań Zbigniewa Tumiłowicza była edukacja. Wspierał ją poprzez działanie w radzie Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego. Był jednym z inicjatorów powstania Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej. Do końca pełnił w jego zarządzie funkcję starosty.

Zmarł w Tarnowie 18 lutego 2011 w wieku 78 lat.

Handel na Chyszowie

Nowo otwarty Plac Targowy Chyszów cieszy się dużym zainteresowaniem. Miejsce, które zastąpiło dotychczasowy plac przy al. M.B. Fatimskiej, oferuje 650 parceli dla handlujących oraz wygodę, jakiej nie mogła zaoferować stara lokalizacja.

placu, jeszcze w tym roku ruszą prace przy budowie drogi, która połączy parking placu z ul. Mościckiego.

Co ważne, obok Placu Targowego Chyszów zlokalizowane są funkcjonujące już od lat sklepy, hurtownie, magazyny i giełdy owocowo-warzywne. Teren ten jest więc dobrze znany klientom.

Nowoczesny budynek z 11 stoiskami i toaletą przystosowaną również do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz godziny otwarcia, codziennie od 6.00 do 18.00 – to główne zalety nowej lokalizacji największego w Tarnowie placu targowego. Na przeniesienie się tam zdecydowali się niemal wszyscy kupcy z al. M.B. Fatimskiej, a dodatkowo chęć prowadzenia sprzedaży na Placu Targowym Chyszów wyraziło ponad sto nowych osób.

Nowo otwarty plac ma powierzchnię 1,5 hektara, a każde z wydzielonych stanowisk dysponuje powierzchnią 9 metrów kwadratowych. Tuż obok głównego placu handlowego znajduje się pokryty kostką brukową parking, na którym może pomieścić się ponad czterysta samochodów. By ułatwić kupującym dojazd do nowego

Aby ułatwić dojazd na Plac Targowy Chyszów osobom korzystającym z komunikacji miejskiej, uruchomiono darmowy autobus. Jeździ on linią: pętla przy alei Jana Pawła II, al. Jana Pawła II Elea – al. Jana Pawła II os. Zielone II – Słoneczna Lwowska – Lwowska Kościół – Lwowska Jasna – Lwowska Krupnicza – Starodąbrowska Mickiewicz – Słoneczna Kościół – Targowica – Mickiewicz Poczta – Szujskiego Klikowska – Szujskiego Rolnicza – Szujskiego Chyszowska – Plac Targowy Chyszów.

Z pętli przy al. Jana Pawła II autobus jeździł będzie w piątki i niedziele o godzinach: 08.00, 09.00, 10.20, 11.20, i 12.20.

Nowe projekty miejskich przestrzeni

Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych to bolączka wszystkich polskich i europejskich miast. Prezydent Tarnowa powołał zespół, który wyznaczy miejsca pod budowę parkingów wielopoziomowych.

Od lat w Tarnowie liczba kupowanych samochodów zdecydowanie przewyższa liczbę pojazdów złomowanych. To powoduje kłopoty z przejezdnością i dostępnością miejsc postojowych. Jak szacuje Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich, by zapewnić komfort tarnowskim kierowcom, konieczne byłoby stworzenie w centrum miasta około dwóch tysięcy miejsc parkingowych. Problemem jest jednak brak lokalizacji, w których można byłoby je wybudować. Rozwiązaniem mogłyby być parkingi wielopoziomowe.

Powołany przez prezydenta miasta zespół składa się ze specjalistów z Tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich, Wydziału Geodezji i Nieruchomości oraz Wydziału Strategii. Zespół wskazał najbardziej odpowiednie lokalizacje dla parkingów wielopoziomowych w mieście. Mowa o terenie przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie, Słonecznej, a także przy delegaturze Urzędu Wojewódzkiego i Osiedlu Westerplatte. Aby plany te się urzeczywistniły, konieczne będzie zaangażowanie inwestorów zewnętrznych.

Na razie dostępność miejsc parkingowych w Tarnowie poprawi przeniesienie handlu z al. M.B. Fatimskiej na Plac Targowy Chyszów. Do końca marca powstanie tam około 230 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych oraz 10 miejsc postojowych dla autobusów.

Pieniądze na pływaniu

Dobra wiadomość dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Tarnów otrzymał dofinansowanie na program masowej nauki pływania.

W zajęciach, które prowadzone będą od marca do listopada, udział weźmie trzystu uczniów tarnowskich szkół. Będzie to kosztować sześćdziesiąt tysięcy złotych. Z Ministerstwa Turystyki i Sportu miasto otrzymało na ten cel 24 tysiące złotych.

Centrum na nowo

„Program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta” realizowany jest od 2008 roku. W tym roku w ramach tego zadania wykonane będzie odtworzenie i renowacja części murów miejskich, a także rewitalizacja południowej pierzei Rynku oraz górnego odcinka ulicy Krakowskiej.

Inwestycje, które w tym roku zostaną zrealizowane na starówce, dodatkowo zwiększą atrakcyjność Tarnowa. Prace rewitalizacyjne ruszą jeszcze w połowie tego roku. Ścisłe centrum miasta z pewnością uatrakcyjni poprawa wizerunku Placu Rybnego i Bimy. Wymieniona zostanie nawierzchnia Placu Rybnego, wykonane będą schody, które podczas imprez plenerowych organizowanych przy Bimie będą służyć jako siedziska dla oglądających. Ponadto, wokół Bimy pojawi się zarys stojącej tu nie-

gdyś synagogi. Zwieńczeniem prac będzie wykonanie oświetlenia Placu Rybnego oraz umieszczenie tam elementów małej architektury. Poprawi to wizerunek i użyteczność tej części Tarnowa.

W ramach zaplanowanych prac konserwacji i częściowemu odtworzeniu podlegać będą mury miejskie. Dotyczy to ulic Szerokiej, Fortecznej oraz Bramy Pilźnieńskiej. Zabytkowe mury miejskie zostaną zabezpieczone przed niszczeniem, a częściowo także odtworzone. Tam, gdzie nie będzie to możliwe, przebieg historycznej fortyfikacji miasta zostanie zaznaczony odmiennym kolorem kostki w ciągach pieszych. Mury zostaną też doświetlone, aby dodatkowo zyskiwały na atrakcyjności po zmroku.

Jeśli prowadzone prace nie odślą elementów, które wymagać będą zainte-

resowania ze strony historyków i archeologów, ich koniec nastąpi przed nadejściem września.

Zmiany czekają również południową pierzeję Rynku. Tu zakres prac obejmuje zmianę zagospodarowania działek poprzez ich utwardzenie oraz wprowadzenie małej architektury i iluminacji przy podwórkach budynków Rynek 7 i 9. Zadanie to zostanie sfinalizowane do końca września.

Dodatkowo, w centrum miasta opracowana i wykonana zostanie również ścieżka edukacyjno-historyczna. Po wyznaczeniu i oznakowaniu szlaku turystycznego w jego przebiegu pojawią się 32 mosiężne płyty informacyjne o wymiarach 50x50 cm. Montowane w nawierzchni chodników płyty ułatwią zwiedzanie murów miejskich. Zadanie realizowane będzie po zakończeniu

Plac Rybny. Wizualizacja projektu

Miasto realizuje kartę mieszkańca

Karta Mieszkańca to elektroniczny system ułatwiający korzystanie z części miejskich usług i umożliwiający dokonywanie niektórych płatności drogą bezgotówkową. Projekt taki jest właśnie realizowany w Tarnowie. Do pierwszych placówek edukacyjnych trafiły urządzenia pozwalające na odczytywanie kart mieszkańca, a przed powołaniem w magistracie zespołem zajmującym się tą kwestią stoi wybór pierwszych usług, z których w ramach systemu będą mogli korzystać tarnowianie.

W Pałacu Młodzieży, I, III, IV, X i XVI LO oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. J. Szczepanika pojawiło się dziewiętnaście infokiosków. Urządzenia te przystosowane są do obsługi kart mieszkańca i pozwalać będą na łączenie się z Internetem. W siedzibie plastyka miejskiego trwają zaś prace nad projektem szaty graficznej kart i logo projektu.

Do końca realizacji projektu, czyli do września 2012 r. chętni tarnowianie otrzymają 10 tysięcy kart mieszkańca. Na jakie korzyści będą mogli liczyć? Już

na początku funkcjonowania projektu będą mogli bezgotówkowo korzystać z usług kilku miejskich spółek i instytucji. Dzięki funkcji „elektronicznej portmonetki” właściciele kart będą mogli płacić nimi za przejazdy autobusami, wstęp na imprezy organizowane przez Tarnowskie Centrum Kultury, obiekty prowadzone przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, a także regulować należności za wodę.

Karta stanie się też dokumentem, który umożliwi rejestrację do lekarza.

Pierzeja rynku. Wizualizacja projektu

rewitalizacji murów miejskich w czwartym kwartale tego roku.

Dużą inwestycją będzie ponadto rewitalizacja ul. Krakowskiej, która podkreśli jej historyczny charakter. Zakres robót obejmie remont tej ulicy na odcinku od skrzyżowania z ulicą Targową do skrzyżowania z ul. Krasieńskiego wraz z Placem Sobieskiego.

Wykonana zostanie nowa podbudowa jezdni i miejsc postojowych, a ich nawierzchnia zostanie zmieniona na kostki z porfiru o wymiarach 8x16x24 cm. Na całym odcinku remontowanej jezdni zostaną wykonane pasy z innego rodzaju kostki o szerokości i rozstawie szyn tramwajowych. Upamiętnią one przebiegającą tamtędy niegdyś linię tramwajową. Zmieni się również nawierzchnia chodników przy ul. Krakowskiej. Pojawią się płyty granitowe o wymiarach 7x50x50 cm.

Rewitalizacja jednej z głównych ulic miasta oznaczać będzie również zamonto-

Projekt poprawy wizerunku centrum miasta realizowany w ramach działania 6.1. Rozwój miast Schemat A. Projekty realizowane wyłącznie w ramach programów rewitalizacji Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego trwają już od 2007 roku. Związane z nimi wydatki to łącznie blisko 16 milionów złotych. Na ten cel miasto otrzyma dofinansowanie z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w wysokości ponad 6 milionów złotych, co stanowi 70% kosztów kwalifikowanych.

wanie nowych elementów małej architektury. Wprowadzone zostaną odpowiednio dobrane ławki, kosze na śmieci, słupki blokujące, bariery łańcuchowe, poziome i pionowe osłony drzew, a także stylizowane latarnie uliczne.

Uporządkowana zostanie także szata roślinna. Plan rewitalizacji zakłada wycinkę drzew za wyjątkiem dwóch klonów i grabu, zlokalizowanych przy Muzeum Etnograficznym oraz przy zbiegu z ul. Kaczkowskiego. Zamiast wyciętej zieleni pojawią się nowe, nasadzone drzewa.

Rewitalizacja ul. Krakowskiej będzie też okazją do wymiany podziemnych, wysłużonych już instalacji. Przed przystąpieniem do robót remontowych drogowych Tarnowskie Wodociągi i Zakład Gazowniczy przystąpią do wymiany lub remontu odpowiednio swoich sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej. Wymieniona zostanie również infrastruktura teletechniczna.

Wszystkie prace związane z rewitalizacją ul. Krakowskiej zostaną sfinalizowane przed końcem listopada.

W tym roku zakup infokiosków do projektu pod nazwą „Platforma Zintegrowanych – E-usług dla mieszkańców Tarnowa z elementami Karty Mieszkańca” kosztować będzie około 770 tysięcy złotych. Zadanie to jest w znacznej części dofinansowane ze środków unijnych.

To oczywiście dopiero początek możliwości programu Karta Mieszkańca. Rozważa się również świadczenie usług poprzez kartę w jednostkach takich jak MOPS czy Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich. W przyszłości dzięki kartom możliwe będzie również korzystanie z promocji

i konkursów, w których ich użytkownicy będą mogli w sposób wirtualny, „na kartę” otrzymywać bilety na imprezy kulturalne lub wejściówki na obiekty sportowe. Z czasem do systemu będą mogli także „podpiąć się” prywatni przedsiębiorcy.

Obecnie trwają rozmowy projektowe dotyczące wdrożenia pierwszych usług. W drugim kwartale roku do Tarnowa trafi specjalna platforma sprzętowa, pozwalająca na zarządzanie systemem Karty Mieszkańca, a do końca roku w miejskich placówkach stać będzie blisko osiemdziesiąt infokiosków. W trzecim kwartale roku do rąk mieszkańców dotrą pierwsze karty.

Pałac w Parku Strzeleckim odzyska blask

Już na wiosnę rozpocznie się długo wyczekiwany przez tarnowian remont. Dzięki umowie podpisanej pomiędzy Romanem Ciepiałą i Stanisławem Sorysem reprezentującymi województwo małopolskie a władzami Tarnowa - Ryszardem Ściągłą i Sławomirem Kolasińskim, gruntownej modernizacji poddany zostanie pałac Bractwa Strzeleckiego.

Miejska. Nim to jednak nastąpi, gmach czekają gruntowne zmiany.

Pałac Bractwa Strzeleckiego po remoncie stanie się nową siedzibą BWA Galerii Miejskiej. By sprostać wymaganiom tej instytucji, w budynku zamontowany zostanie system wystawienniczy, nagłośnienie i oświetlenie. Pojawi się także sprzęt multimedialny, który wykorzystywany będzie podczas wydarzeń wewnątrz i na zewnątrz budynku.

elewacja budynku będzie doskonale widoczna również nocą dzięki zastosowaniu iluminacji.

Zmiany dotyczyć będą ponadto terenu wokół pałacyku. Ten fragment Parku Strzeleckiego zostanie na nowo zagospodarowany, a oprócz nowej zieleni będzie tam również osiemnaście miejsc postojowych.

Inwestycja jest współfinansowana przez Małopolski Regionalny Program

Neogotycki pałac, jeden z najbardziej rozpoznawalnych elementów Parku Strzeleckiego, został wzniesiony w 1867 roku. Początkowo pełnił rolę strzelnicy. Na przestrzeni lat był on siedzibą Komendy Hufca ZHP i Bractwa Kurkowego. Niebawem z obiektu będzie zaś korzystać Galeria

Budynek zyska nowe instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną, c.o. i wentylacji, tele-techniczną oraz audio-wideo. W pałacyku zamontowana zostanie klimatyzacja, a także systemy sygnalizacji odgromowej, przeciwpożarowej oraz alarmowej. Odnowiona

Operacyjny, Działanie 3.2 Schemat A – Dziedzictwo kulturowe i rewaloryzacja układów przestrzennych. Wartość całego projektu to: 5 456 202,35 zł, natomiast dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 3 273 721,42 zł.

Nowy rok – nowe inwestycje drogowe

Bieżący rok będzie stał pod znakiem trzech dużych inwestycji drogowych - rewitalizacji ulicy Krakowskiej, remontu ulicy Narutowicza oraz przebudowy ul. Spokojnej.

W ramach remontu ul. Krakowskiej, na odcinku od ul. Bandrowskiego do ul. Targowej, zmieniona zostanie nawierzchnia pasa drogowego oraz chodnika. Rewitalizacja obejmie również plac Sobieskiego, a po jej zakończeniu ruch samochodowy będzie odbywać się według obecnych zasad.

Remont ulicy Narutowicza przyniesie wymianę nawierzchni jezdni oraz chodników na odcinku od ul. Limanowskiego do ul. Wita Stwosza. Przebudowa ul. Spokojnej na odcinku od ul. Krzyskiej do ul. Nowodąbrowskiej będzie szerszą zakrojoną inwestycją. Jezdnia rozbudowana zostanie o dwa dodatkowe pasy ruchu, a skrzyżowania z ul. Krzyską oraz z ul. Nowodąbrowską przebudowane.

Nowa nawierzchnia przyczyni się do poprawy komfortu poruszania się pieszych oraz samochodów.

Rusza budowa domu dla bezdomnych

Rozstrzygnięto przetarg na wykonanie dokumentacji technicznej nowego domu dla osób bezdomnych. Stanie on na przekazanym miastu przez Caritas terenie przy ul. Prostopadłej. Dzięki tej inwestycji większa liczba bezdomnych będzie mogła liczyć na pomoc.

Budynek na czterech piętrach będzie dysponował powierzchnią ponad trzech tysięcy metrów kwadratowych. Znajdzie się w nim miejsce dla osiemdziesięciu podopiecznych, w tym jedenaście miejsc zostanie przeznaczonych na potrzeby noclegowni. Mieszkańcy nowego domu będą zajmować trzy- i czteroosobowe pokoje. Co ważne, dzięki rozbudowanej kuchni możliwe będzie przygotowywanie obiadów dla trzystu osób.

Na realizację tej inwestycji w budżecie miasta na rok 2011 przewidziano milion złotych.

Paczki za kartki trafiły do potrzebujących

Przeprowadzona przez Urząd Miasta w okresie przedświątecznym akcja „Daj bliskim swoje ciepło – nie tylko na święta” pozwoliła na zaoszczędzenie około pięciu tysięcy złotych. Pieniądze te zostały wykorzystane do sfinansowania paczek dla potrzebujących tarnowian.

Od kilku lat, Urząd Miasta Tarnowa zastępuje tradycyjne, papierowe kartki świąteczne elektronicznymi. E-kartki, których nie trzeba kupować, ani wysłać pocztą, pozwoliły na zaoszczędzenie blisko pięciu tysięcy złotych. Tylko prezydent miasta

przed Bożym Narodzeniem wysłał około trzystu takich kartek.

Za zaoszczędzoną kwotę wyłoniony w drodze konkursu Polski Komitet Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne, Zarząd Rejonowy w Tarnowie skompletował pięćdziesiąt paczek, każda o wartości 100 zł. Znalazły się w nich artykuły spożywcze i środki czystości. PKPS wskazała najbardziej potrzebujących tarnowian i zajęła się ich dystrybucją. Osoby niepełnosprawne i obłożnie chore otrzymały podarunki w miejscu zamieszkania.

Rok hetmana

W tym roku obchodzimy 450. rocznicę śmierci jednego z największych tarnowian w historii – Jana Hetmana Tarnowskiego. Jednocześnie jest to 480. rocznica jego największego zwycięstwa pod Obertynem. By przypomnieć te wydarzenia, decyzją Rady Miasta, bieżący rok został ustanowiony rokiem Hetmana Jana Tarnowskiego.

W dniu inauguracji obchodów Roku Hetmana Jana Tarnowskiego oficjalny portal miejski zostanie udostępniony mieszkańcom. Osoby noszące takie nazwisko zachęcamy do dokonywania wpisów. Powstanie w ten sposób wielki, wirtualny

spis rodziny Tarnowskich, którą miasto planuje zaprosić w przyszłości na otwarte spotkanie.

Wpisując się w dniu 7 marca na www.tarnow.pl, prosimy także o podanie imienia oraz miejsca zamieszkania. Istnieje również możliwość napisania czegoś o sobie. Wpisy należy kierować na adres biuroprasowe@umt.tarnow.pl.

Także 7 marca, wzorem roku ubiegłego, na miejskim portalu zamieszczać będziemy życzenia z okazji urodzin Tarnowa, składane przez mieszkańców miasta. Serdecznie zachęcamy do obydwu form aktywności multimedialnej.

Skrócony program:

7 marca – inauguracja Roku Hetmana Jana Tarnowskiego, m.in. wręczenie tytułu „Ambasadora Tarnowa” i Wen dla dziennikarzy

14 marca – sesja historyczno-naukowa „Jan Tarnowski Hetman Koronny i wielcy hetmani Rzeczypospolitej”

12-13 czerwca – III Tarnowski Turniej o Grzywnę Władyki z Marcińskiej Góry

czerwiec/lipiec – Koncerty plenerowe, wystawy w ramach święta miasta

lipiec – w ramach „Zderzeń” odbędzie się spotkanie miast z Leliwą w herbie

19-22 sierpnia – 480. rocznica bitwy pod Obertynem

17-24 września – Krajowa wystawa Filatelistyczna Tarnów 2011 z okazji 450. Rocznicy śmierci Hetmana Jana Tarnowskiego oraz 225. rocznicy powołania Diecezji Tarnowskiej

Lepszy urząd

Przeprowadzona wśród klientów magistratu ankieta wykazała, że tarnowianie są bardziej zadowoleni z obsługi oraz profesjonalizmu urzędników.

W badaniu udział wzięło pięćset mieszkańców. W porównaniu z rokiem ubiegłym ankietowani wyżej ocenili m.in. umiejętności interpersonalne urzędników, wykazywaną przez nich znajomość procedur i prawa oraz ich staranność, zdolności do przekazywania informacji w sposób zrozumiały dla każdego, a także indywidualne traktowanie oraz schludny strój.

Ankietowani wskazali również na niedogodności związane z wizytą w magistracie. Chodzi przede wszystkim o rozdrobnienie budynków Urzędu Miasta oraz nie najlepszą dostępność miejsc parkingowych zlokalizowanych w ich pobliżu.

Konsultacje o przyszłości

Jaki kierunek należy nadać rozwojowi miasta w ciągu dziesięciu najbliższych lat? To temat konsultacji społecznych, jakie niebawem ruszą w Tarnowie.

W czasach wysokiej konkurencji miast na polu przyciągania inwestorów i turystów jednostki administracyjne coraz chętniej określają przyszłe działania rozwojowe w opracowywanych przez specjalistów dokumentach. W Tarnowie powstaje Strategia Rozwoju Miasta do 2020 roku. Dokument ten jest wzbogaceniem uchwalonej w roku 2000 Strategii Rozwoju Miasta, nową jakością stosunku do tego opracowania.

Dokument bierze pod uwagę aktualną sytuację Tarnowa wraz z wszystkimi zmianami, które ostatnio zaszły i tymi, które w najbliższym czasie czekają nasze miasto. Mowa tu o połączeniu Tarnowa autostradą z Krakowem i Rzeszowem, modernizacji linii kolejowej E30 oraz planowanym rozszerzeniu miejskich terenów inwestycyjnych.

W ciągu dziesięciu ostatnich lat wiele celów określonych w Strategii Rozwoju Miasta z 2000 r. zostało już zrealizowanych. Tarnów rozwinął się gospodarczo, poprawiła się jakość życia jego mieszkańców – m.in. poprzez wdrażanie nowoczesnych rozwiązań komunikacyjnych czy wspieranie aktywności mieszkańców, podniesiony został także poziom świadczonych usług edukacyjnych.

„Burek” na nowo

Targowiska Miejskie dysponują już ostateczną koncepcją placu handlowego przy Placu Bema. Została ona zaakceptowana przez kupców oraz Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Koncepcja zakłada między innymi wymianę nawierzchni całego terenu oraz budowę nowych pawilonów i stołów handlowych. Zakres robót budowlanych jest ogromny, dlatego klienci oraz kupcy placu targowego muszą liczyć się z pewnymi niedogodnościami. Prace potrwać kilka miesięcy, rozpoczną się w przyszłym roku.

Porozumienie w sprawie Wątku

Ubiegłoroczna powódź, która jedynie zagroziła miastu, pokazała, że by zapewnić mieszkańcom bezpieczeństwo przed wielką wodą, potrzebne są inwestycje, które swym zasięgiem będą wykraczać poza granice Tarnowa. List intencyjny w tej sprawie podpisali przedstawiciele ościennych gmin oraz magistratu.

Plan zakłada m.in. budowę zbiornika retencyjnego na terenie Gminy Skrzyszów oraz powstanie dwóch suchych polderów zalewowych na terenie miasta. Ze strony magistratu w zakres prac ma wejść ponadto budowa bulwarów i naprawa murów oporowych na odcinku od mostu w ciągu ulicy Najświętszej Marii Panny do mostu przy ulicy Narutowicza.

List intencyjny został podpisany przez dyrektora Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie Bogusława Borowskiego, burmistrza Ryglic Teresę Połoską oraz wójta Gminy Skrzyszów Marcina Kiwióra. W imieniu prezydenta Tarnowa podpis pod dokumentem złożył dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Marek Kaczanowski. Patronat nad przedsięwzięciem objął wice-marszałek województwa małopolskiego Roman Ciepiela.

W Urzędzie Miasta Tarnowa powstała również koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego Wątku na odcinku od mostu przy ulicy Dąbrowskiego do kładki przy ul. Kossaka. Plan przewiduje również utworzenie na tym terenie ścieżek dla pieszych oraz rowerzystów.

Powstają grupy reagowania kryzysowego

Tarnowski magistrat organizuje zespoły ludzi, którzy zapewnią sprawne działania w sytuacjach kryzysowych.

Koncepcja przewiduje utworzenie grup reagowania kryzysowego, które będą gotowe do działania w razie wystąpienia zagrożenia dla Tarnowa. W zespołach znajdują się pracownicy Zakładu Składowania Odpadów Komunalnych, Ochotniczej Straży Pożarnej z Rzędzina, czy też tarnowskiego oddziału Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

W skład grup mają wejść również uczniowie tarnowskich szkół średnich uczący się w klasach mundurowych. Zgodnie z założeniami będą oni wypełniać zadania pomocnicze, takie jak np.: rozlepianie plakatów lub opieka na ewakuowanymi mieszkańcami. Plan zakłada ponadto reaktywację Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie – Mościcach, na bazie której powstałaby kolejna grupa.

Czatuujemy z prezydentem

Prezydent Tarnowa kontynuuje wirtualne spotkania z internautami. Pierwszy w tym roku czat z szefem samorządu cieszył się dużą popularnością. Wśród poruszanych tematów można wymienić kwestię sześciolatków w szkole, planowanych na ten rok miejskich inwestycji, a także bieżące sprawy miasta.

Zapis czatu odnaleźć można na stronie www.tarnow.pl.

Prezydent Ryszard Ścigała cyklicznie spotyka się również z internautami zgrupowanymi na forach, m.in. Tarnowskie Forum Agora i Tarnowskie Forum Inwestycji.

Ostatnie spotkanie z Dziećmi Jubileuszowymi

W roku 2010, w czasie którego świętowaliśmy 680-lecie lokacji miasta, na świat przyszło ponad tysiąc tarnowian. Dzieci te, wraz z rodzicami, otrzymały zaproszenia na spotkania z prezydentem Tarnowa. W styczniu odbyło się piąte, ostatnie takie spotkanie.

Ubiegły rok stał dla Tarnowa pod znakiem dodatniego przyrostu natural-

nego. Dzieciom urodzonym w tym czasie najchętniej nadawano imiona Julia oraz Jakub. W Sali Lustrzanej odbyło się piąte, ostatnie takie spotkanie z Dziećmi Jubileuszowymi, na które zaproszono ponad siedemdziesięcioro noworodków urodzonych w grudniu. Mali tarnowianie uhonorowani zostali albumami na fotografii, a ich mamy – różami.

60 lat Pałacu Młodzieży

Pałac Młodzieży kończy w tym roku 60 lat. W tym czasie przez pracownię tej placówki przewinęło się kilkaset tysięcy tarnowian. W czerwcu w Pałacu Młodzieży rozpocznie się cykl wydarzeń, które uczczą jubileusz najstarszego i najbardziej zasłużonego w mieście miejsca wychowania pozaszkolnego.

Ogólnopolska konferencja naukowa, literacko – plastycznie – fotograficzny konkurs dla obecnych i byłych uczestników zajęć, zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz wielki piknik – tak w skrócie opisać można plany Pałacu Młodzieży w związku z jubileuszem 60-lecia istnienia tej placówki. Jej historia zaczęła się w 1951 roku, gdy pierwsi uczestnicy pojawili się na zajęciach zorganizowanych w pałacyku Bractwa Strzeleckiego. Budynek szybko okazał się jednak niewystarczający i w 1958 roku Pałac Młodzieży przeniósł się z Parku Strzeleckiego do swojej dzisiejszej siedziby – byłego wojskowego szpitala austriackiego.

Na przestrzeni lat Pałac Młodzieży rozwinął swoją ofertę. Młodzi uczestnicy zajęć mogli wybierać spośród zajęć modelarskich, muzycznych, teatralnych, edukacyjnych i sportowych. By sprostać wymaganiom związanym z tak szeroką ofertą, pałac otrzymał do dyspozycji halę sportową przy ul. Gumnickiej i kilka innych pomieszczeń na terenie Tarnowa. W ubiegłym roku jednostka wzbogaciła się także o nowoczesne i bezpieczne, zewnętrzne

boisko wielofunkcyjne. Obecnie do Pałacu Młodzieży można uczęszczać na zajęcia w 144 kołach zainteresowań, a z jego oferty korzysta ponad dwa tysiące młodych osób.

Efektom pracy Pałacu Młodzieży było wychowanie mistrzów świata, Europy i Polski w różnych dyscyplinach sportowych, wybitnych artystów, muzyków, fotografów i modelarzy. Te karty historii pałacu przypomni konkurs literacko-plastyczno-fotograficzny „Jest taki Pałac”. Mogą w nim wziąć udział byli i obecni wychowankowie tej instytucji. *Pałac pozwolił pokoleniom tarnowian na rozwijanie swoich pasji, bicie rekordów, odkrywanie talentów – mówi dyrektor Pałacu Młodzieży Marta Komorowska. Pałac, który pokazywał, jak mądrze i pożytecznie spędzać wolny czas. Pałac, który uczy, bawi i wychowuje, od 60 lat.*

Nagrodą dla laureatów konkursu w poszczególnych kategoriach jest kilkudniowy wyjazd do Parlamentu Europejskiego oraz zwiedzanie Brukseli, a ponadto kilkanaście cennych nagród i wyróżnień. Termin nadsyłania prac upływa 31 marca 2011. Szczegółowy regulamin konkursu znajduje się na stronie internetowej pałacu.

Patronat nad obchodami jubileuszu objęli: poseł do Parlamentu Europejskiego Paweł Kowal, posłanka na Sejm RP Urszula Augustyn, wicemarszałek województwa małopolskiego Roman Ciepiela, prezydent Tarnowa Ryszard Ścigała oraz małopolski kurator oświaty Aleksander Palczewski.

Najważniejsze odznaczenia przyznane Pałacowi Młodzieży na przestrzeni lat:

- Nagroda dla PM za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury - przyznana przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie - 1972 r.
- Odznaka Honorowa ZPRP II stopnia dla MKS-MDK Tarnów - za zasługi położone dla sportu piłki ręcznej - nadana przez Komisję Odznaczeń Związku Piłki Ręcznej w Polsce - 1973 r.
- Nagroda KEN - 1976 r.
- Honorowa Odznaka Przyjaciół Harcerstwa - nadana przez Główną Kwaterę ZHP - 1988 r.
- Medal Comite de l'UNICA dla AKF Szwenk PM w Tarnowie - 1996 r.
- Zbiorowa Odznaka za zasługi w rozwoju sportu młodzieży szkolnej - nadana przez Zarząd Główny Sportu w Warszawie - 2000 r.

Ferie z sukcesem

Podczas tegorocznych ferii uczniowie tarnowskich szkół pozostający w mieście mogli korzystać z zajęć oferowanych przez 26 szkół oraz 15 instytucji i klubów. Ta forma spędzania wolnego czasu cieszyła się sporą popularnością.

Akcja „Ferie zimowe – Tarnów 2011” zakończyła się powodzeniem. Z różnorodnych zajęć przygotowanych w wielu placówkach wzięło udział około 20 tysięcy dzieci i młodzieży. Ich bezpieczeństwo zapewniało zaangażowanie przedstawicieli

Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej oraz Nadzoru Budowlanego.

Podczas ferii można było wziąć udział m.in. w turniejach piłki nożnej, koszykówki, treningach karate, zajęciach ze wspinaczki sportowej, a także zajęciach katingowych. Można było również doskonalić swoje umiejętności w grze w piłkę siatkową, piłkę ręczną oraz tenisa stołowego.

Ogromną popularnością cieszyły się sztuczne lodowiska oraz Park Wodny. Podczas ferii za godzinę jazdy na łyżwach czy pływania uczniowie płacili symboliczną złotówkę. Miłośnicy białego szaleństwa mogli zaś wziąć udział w wyjazdach na narty do Krynicy – Słotwin.

Na realizację tegorocznych ferii zimowych Urząd Miasta Tarnowa przeznaczył 135 tysięcy złotych.

Dojrzałość młodych obywateli świata

O studiach na renomowanym, zagranicznym uniwersytecie marzy niejedyn abiturient. Aby jednak mieć szansę na taki indeks, trzeba zdać maturę międzynarodową. Szansa taka pojawi się w Tarnowie już w przyszłym roku szkolnym. We wrześniu w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 – II LO ruszy klasa IB, której absolwenci za dwa lata podejną do międzynarodowego egzaminu dojrzałości.

II Liceum Ogólnokształcące przygotowuje się do uzyskania akredytacji dającej prawo do prowadzenia klasy przystępującej do matury międzynarodowej. Placówka dostosowuje pracownie przedmiotowe i zbiory biblioteczne do wymaganych standardów. Jeśli II Liceum Ogólnokształcące uzyska wymaganą akredytację, od początku roku szkolnego 2011/2012 będzie jedyną publiczną szkołą średnią w Tarnowie i w południowo-wschodniej Polsce, która swoim uczniom będzie dawała możliwość zdawania matury międzynarodowej.

Dyrekcja Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 już we wrześniu ubiegłego roku uruchomiła nabór do klasy „pre-IB”. Uczęszczający do niej uczniowie chcą zdać międzynarodową maturę i już się do tego przygotowują. Do klasy wciąż można się zapisać. Naukę mogą podjąć uczniowie, którzy opanowali język angielski na poziomie średniozaawansowanym. Od początku

przyszłego roku szkolnego rozpoczną oni dwuletni kurs przygotowujący do matury międzynarodowej, dającej wstęp na wiele zagranicznych uczelni.

By rodzicom i uczniom, którzy chcieliby zdawać maturę międzynarodową, przybliżyć ideę tego programu, Urząd Miasta Tarnowa wydał broszurę informacyjną pt. „Co to jest matura międzynarodowa?”. Ulotkę można otrzymać w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2. Informacje na ten temat można znaleźć również na stronie: mm.ii-lo.tarnow.pl

Uczeń przygotowujący się do matury międzynarodowej wybiera po jednym przedmiocie z każdej z sześciu grup:

Grupa 1: Język A – język ojczysty

Grupa 2: Język B – drugi język, który jest językiem wykładowym na pozostałych przedmiotach

Grupa 3: Człowiek i społeczeństwo – historia, geografia, psychologia

Grupa 4: Nauki eksperymentalne – biologia, chemia, fizyka

Grupa 5: Nauki matematyczne – trzy poziomy zaawansowania do wyboru

Grupa 6: jeden przedmiot dodatkowy z poprzednich grup lub trzeci nowożytny język obcy.

Fortepiany dla „Muzyka”

Zespół Szkół Muzycznych wzbogacił się o trzy nowe fortepiany. Wysokiej jakości instrumenty poprawiły wyposażenie szkoły, w której na co dzień kształcą się studenci pianistów.

Do tej pory Zespół Szkół Muzycznych dysponował osiemnastoma fortepianami, które – choć są instrumentami wysokiej klasy – najlepsze lata mają już za sobą. Teraz dołączyły do nich trzy fortepiany marki Kawai. Instrumenty te cieszą się dobrą opinią specjalistów, którzy doceniają nie tylko ich walory brzmieniowe, ale i wysoką trwałość.

Koszt zakupu trzech fortepianów to ponad 200 tys. zł. Z budżetu miasta na ten cel przeznaczono 115 tys. zł., 80 tys. zł. pochodziło z dofinansowania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, swój wkład w kupno instrumentów miało też Stowarzyszenie „Tarnowianie”.

Przypomnijmy, w 2009 r Zespół Szkół Muzycznych wzbogacił się o zestawy perkusyjne warte zł. Pieniądze pochodziły

z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz środków placówki.

W 2009 roku szkoła wzbogaciła się o instrumenty perkusyjne, dęte i kontrabas o łącznej wartości 192 tys. zł. Zakup został sfinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki miejskie i z budżetu placówki oraz Towarzystwo Przyjaciół ZSM „Fermata”.

U premiera

Dyrekcja Gimnazjum nr 4 im. Jerzego Brauna w Tarnowie wzięła udział w prezentacji wyników międzynarodowego raportu PISA, czyli Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów, na temat przemian w edukacji na świecie.

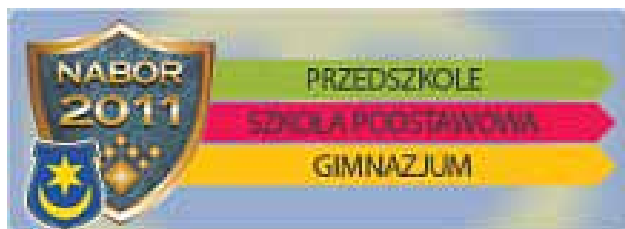
W badaniu PISA 2009, uczestniczyło 65 krajów z całego świata. Testowano wiedzę, umiejętności i postawy piętnastoletnich uczniów w zakresie czytania, matematyki i nauk przyrodniczych. Polska zajęła piąte miejsce w czytaniu, siódme miejsce w naukach przyrodniczych i jedenaste miejsce w matematyce wśród krajów UE.

Dyrektor szkoły Barbara Kuklewicz podkreśla, iż dobre wyniki polskich uczniów są sukcesem piętnastolatków i ich nauczycieli.

Uroczystość w ramach cyklu „Badania i polityka edukacyjna” odbyła się w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Jego organizatorem był Instytut Badań Edukacyjnych.

E-nabór

Jeszcze do 17 czerwca rodzice dzieci, które po wakacjach rozpoczną naukę, mogą zapisywać je do szkół podstawowych. Od 1 marca rusza w pełni elektroniczny system zapisów do szkół gimnazjalnych i przedszkoli.

Nabór do szkół i przedszkoli od lat wiąże się z kłopotami dla rodziców i pracowników placówek. Ci pierwsi muszą znaleźć czas, by pójść do wybranej szkoły i złożyć w niej odpowiednie dokumenty dziecka. Pracownicy szkół do ostatniej chwili nie wiedzą, ilu uczniów trafi do nich we wrześniu, ponieważ rodzice często składają dokumenty dzieci do kilku placówek, a po tym jak dostanie się ono do jednej z nich, nie zawsze zawiadamiają o tym pozostałe szkoły. Problemy te mają się jednak skończyć wraz z realizacją naboru elektronicznego.

System, który rusza od marca, pozwoli dzieciom i ich rodzicom na zapoznanie się z ofertą miejskich szkół gimnazjalnych i przedszkoli. Poprzez przeglądarkę internetową będzie można uzyskać informacje na temat warunków lokalowych poszczególnych placówek, ich największych osiągnięć, oferty nauki języków obcych, a także proponowanych uczniom zajęć pozalekcyjnych.

Wyposażony w takie informacje rodzic będzie mógł w pełni świadomie – również przy użyciu domowego komputera – zapisać swoje dziecko do wybranej szkoły i klasy. Rodzice, którzy nie dysponują w domu Internetem, będą mogli dokonać zapisu w szkołach z pomocą ich pracowników.

Sukcesy „Plastyka”

Praca Justyny Świątek, uczennicy drugiej klasy Liceum Plastycznego w Tarnowie, została doceniona przez jury ogólnopolskiego konkursu na plakat promujący polską prezydencję w Unii Europejskiej. Wyróżnienia spotkały również inne uczennice tarnowskiego „Plastyka”.

W zorganizowanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych konkursie udział wzięło blisko 240 uczniów z 24 szkół plastycznych. Jury, w skład którego wchodziło przedstawiciele MSZ, Ministerstwa Kultury i Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, przyznało - ex aequo - trzy pierwsze nagrody. Jedną z wyróżnionych w ten sposób uczestniczek została Justyna Świątek. Uczennica tarnowskiego Liceum Plastycznego otrzymała nagrodę w kwocie 2,5 tys. zł.

Część spośród nadesłanych na konkurs prac znajdzie się w pokonkursowym katalogu. Będzie tam można oglądać plakaty pięciu innych uczennic tarnowskiej placówki - Katarzyny Szwed, Moniki Michalczewskiej, Klaudii Figurniak, Klaudii Szot i Katarzyny Haptaś.

Tak. Sześciolatek w szkole

Informatory dla rodziców sześciolatek

Do rąk rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli trafiły już pierwsze egzemplarze broszury, przedstawiającej gotowość tarnowskich szkół podstawowych do przyjęcia sześciolatek.

We wrześniu 2012 roku do szkół podstawowych, po raz pierwszy obowiązkowo, pójdą dzieci w wieku sześciu lat. System, który w krajach Europy Zachodniej od lat funkcjonuje z powodzeniem, zostanie wdrożony również w Polsce. Rodzice sześciolatek mogą jednak zdecydować się na posłanie do szkoły swoich pociech już od września tego roku. W podjęciu takiej decyzji pomocny będzie informator wydany przez Wydział Edukacji

Urzędu Miasta Tarnowa. Folder przedstawia miejskie szkoły podstawowe. Rodzice mogą dzięki niemu zasięgnąć informacji o infrastrukturze szkół, wyposażeniu zamontowanym z myślą o najmłodszych uczniach, a także kwalifikacji nauczycielek prowadzących zajęcia z dziećmi, bezpieczeństwie, a nawet proponowanym przez placówki żywieniu. Wszystko to, by rozwiać wątpliwości rodziców sześciolatek. Głos w tej sprawie zabiera również prezydent Tarnowa, który sam rozpoczął naukę w tym wieku.

Broszura dostępna jest w tarnowskich przedszkolach, a także w Wydziale Edukacji tarnowskiego magistratu – budynek przy ul. Mickiewicza 2, pok. 108.

Będą kolejne inwestycje w „Szczekliku”

W ciągu ostatnich lat Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika zmienił się nie do poznania. W wyniku przeprowadzonych modernizacji oddziałów szpitalnych zwiększono komfort hospitalizowanych, a przede wszystkim zakupiono wiele nowoczesnych urządzeń medycznych, dzięki którym usprawniono proces diagnozowania i leczenia pacjentów. To

jednak nie koniec inwestycji w „Starym Szpitalu”. W tym roku placówka przeznaczy ponad 5 mln zł na zmodernizowanie kolejnych dwóch oddziałów oraz zakup nowoczesnej aparatury medycznej.

W ubiegłym roku Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika obchodził jubileusz 175-lecia istnienia. Tylko w roku 2010 w placówce zakupiono nowy tomograf komputerowy i angiograf, a także dokona-

Prowadzony na przestrzeni ostatnich dwóch lat program poprawy jakości i bezpieczeństwa w szpitalu Szczeklika kosztował ponad 7 milionów złotych. Dofinansowanie z MRPO wyniosło ponad 4 miliony. Z miejskiej kasy na ten cel przeznaczono niemal półtora miliona złotych. Podobną kwotę na realizację zadań przeznaczył sam szpital.

Nowy angiograf

usprawni funkcjonowanie placówki. Wyniki badań obrazowych będą przechowywane w elektronicznej bazie danych. Dla lekarzy oznacza to szybki dostęp do potrzebnych wyników badań obrazowych (także archiwalnych), możliwe będzie też jednoczesne oglądanie wyników badań przez kilku specjalistów. Dla placówki oznacza to oszczędności miejsca niezbędnego do archiwizowania błon. Zyska również środowisko. Dzięki przejściu na system elektroniczny z użycia wyjdą nieobojętne dla przyrody klisze rentgenowskie i odczynniki służące do ich wywoływania.

Wartość tego projektu wynosi 1 150 tys. zł, z czego Unia Europejska dofinansuje 75 % kosztów (860 tys. zł); pozostałe środki to wkład własny szpitala.

W Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika dobiega końca dwuletni proces wdrażania systemu zarządzania jakością usług medycznych. Placówka zakwalifikowała się do projektu realizowanego przez Centrum Monitorowania Jakością w Ochronie Zdrowia pn. „Wsparcie procesów akredytacji zakładów opieki zdrowotnej”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Przy dużym zaangażowaniu i wielkim wysiłku całej kadry medycznej wdrożonych zostało w szpitalu ponad dwieście standardów akredytacyjnych. Proces ten ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa pacjentów i podniesienie jakości usług medycznych. W pierwszej połowie marca odbędzie się przegląd akredytacyjny, przeprowadzony przez zespół wizytatorów CMJ, który ma potwierdzić spełnianie przez tarnowski szpital określonych wymogów. „Stary Szpital” będzie pierwszą placówką medyczną w mieście, która staje przed szansą uzyskania akredytacji medycznej.

no modernizacji oddziału chirurgii ogólnej, centralnej sterylizatorni oraz zakładu rentgenodiagnostyki. Część inwestycji była współfinansowana ze środków Unii Europejskiej. W tym roku w szpitalu zrealizowany zostanie kolejny, współfinansowany ze środków europejskich projekt „Wdrożenie elektronicznego obiegu i archiwizacji badań obrazowych w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika w Tarnowie”.

W ramach projektu ucyfrowiona zostanie pracownia RTG. Wszystkie wykonywane w szpitalu badania obrazowe (rentgenowskie, tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, angiografii) będą zapisywane na płytach optycznych, które zastąpią dotychczasowe błony fotograficzne. Zapis elektroniczny, który może być dowolnie przekształcany, pozwoli diagnostom na dokładniejsze oglądnięcie poddanej badaniu części ciała pacjenta, a co za tym idzie, lepsze rozpoznanie schorzeń.

Ucyfrowienie pracowni RTG to kolejny etap informatyzacji szpitala, który

Pracownia tomografii komputerowej

O pozytywnym kierunku działań podejmowanych w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika świadczą przyznawane mu nagrody. W ubiegłym roku placówka w ogólnopolskim konkursie otrzymała prestiżowy tytuł Złotej Perły Medycyny w gronie wieloprofilowych szpitali do 400 łóżek.

Centrum Kardiologii – wyzwanie przyszłości

Choroby serca to obecnie jedne z najczęstszych poważnych przypadłości, z jakimi walczyć muszą lekarze. W ciągu najbliższych lat przy „Starym Szpitalu” powstanie Centrum Usług Kardiologicznych, w którym chorzy będą mogli liczyć na kompleksową pomoc.

Od dziesięciu lat w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika funkcjonuje pracownia hemodynamiczna, która udziela pomocy osobom z chorobą niedokrwieną serca. Obecnie w pracowni tej rocznie wykonuje się dwa tysiące koronarografii i tysiąc koronaroplastyk, na salach operacyjnych szpitala wszczepia się zaś trzysta rozruszników serca. To pokazuje jak ogromna jest skala zapotrzebowania na usługi medyczne związane z chorobami serca.

Władze miasta i Szpital Szczeklika podjęły działania, które w ciągu kilku lat doprowadzą do powstania Centrum Usług Kardiologicznych. By możliwe było jego uruchomienie, konieczne będzie jednak wybudowanie nowego gmachu. Budynek ułatwi pracę lekarzom i zwiększy komfort leczenia pacjentom. Swoje miejsce znajdą tam przeniesione ze starszych budynków

Obecna siedziba oddziału kardiologii

oddziały kardiologiczne oraz pracownie endoskopowe. Do pomieszczeń zajmowanych obecnie przez kardiologię przeniesiony zostanie natomiast oddział zakaźny dzieci. Jego aktualna siedziba, z uwagi na zły stan techniczny, zostanie wyburzona.

Nowe centrum to również praca dla lekarzy specjalistów. Dyrektor szpitala, Marcin Kuta, nie martwi się o obsadę mających powstać miejsc. Tylko w ciągu ostatnich

dziesięciu lat w placówce wyspecjalizowało się prawie czterdziestu kardiologów.

W tegorocznym budżecie miasta na przygotowanie niezbędnej dokumentacji wygosparowano kwotę 200 tysięcy złotych. Ze swoich środków szpital dołoży na ten cel kolejne 150 tysięcy. Zgodnie z planami, inwestycja zostanie zrealizowana przed upływem najbliższych siedmiu lat.

Więcej usług medycznych

Nowory rok w służbie zdrowia został przywitany przez pacjentów trudnościami w dostępie do specjalistów. Wiele spośród popularnych poradni nie otrzymało kontraktów. Sytuację poprawiły jednak konkursy uzupełniające na realizację zadań medycznych. Ich wynik jest korzystny dla tarnowian. W tej sprawie interweniował prezydent miasta.

Zespół Przychodni Specjalistycznych oraz Mościckie Centrum Medyczne otrzymały dodatkowe kontrakty na świadczenie usług medycznych. Są one skutkiem ogłoszonego przez małopolski oddział Narodowego Funduszu Zdrowia konkursów uzupełniających.

W Zespole Przychodni Specjalistycznych uruchomiono ponownie poradnię endokrynologiczną, gruźlicy i chorób płuc oraz poradnię okulistyczną. Placówka nie otrzymała natomiast środków na uruchomienie poradni diabetologii.

Pacjenci leczący się w Mościcach ponownie mogą korzystać z poradni diabetologicznej w MCM. Centrum nie uzyskało środków na prowadzenie poradni okulistycznej. Dzięki tym rozwiązaniom pacjenci korzystający dotąd z usług poradni, którym w wyniku konkursów uzupełniających przydzielono środki finansowe, nie będą musieli zmieniać lekarza specjalisty.

Obydwie tarnowskie placówki złożyły do NFZ odwołania w związku z niesatysfakcjonującymi rozwiązaniami, wykluczającymi funkcjonowanie części poradni.

Gościnny Tarnów

Wbieżącym roku pracownicy Tarnowskiego Centrum Informacji promować będą walory turystyczne miasta i regionu tarnowskiego na trzynastu imprezach w Polsce i za granicą.

Możliwość udziału Tarnowskiego Centrum Informacji w tak wielu wydarzeniach to efekt bliskiej i coraz efektywniejszej współpracy TCI z Małopolską Organizacją Turystyczną, miastem Kraków oraz Starostwem Powiatowym w Tarnowie i Lokalną Grupą Działania „Dunajec – Biała”. Dzięki dofinansowaniu z MRPO Tarnów, jako członek MOT, nie ponosi kosztów opłat za zagraniczną powierzchnię wystawienniczą.

Degustacje i konkursy to największy magnes na odwiedzających targi. Dlatego też podczas wszystkich imprez targowych TCI zapewnia przekąskę i napitek, które poprzez swoją wyjątkowość tworzyć

mają dodatkowe skojarzenia z naszym regionem. W całej historii wyjazdów targowych TCI proponowało już miód pitny z podtarnowskich pasiek, Tarninówkę – zarówno herbatkę, jak i nalewkę oraz słynne tarnowskie wyroby piekarnicze – chleb z bakaliami, a ostatnio precelki.

Do tradycyjnych działań marketingowych należy także konkurs organizowany na stoisku TCI, w którym główną nagrodą jest weekendowy pobyt dla dwojga w Tarnowie. Nagrodami pocieszenia są zazwyczaj gadżety – koszulki, kubeczki czy „Ciepło z Tarnowa”.

Podstawowym „wyposażeniem” stoiska są jednak przede wszystkim materiały informacyjne – foldery, ulotki, mapki. Poza standardowymi, na każdy z zagranicznych rynków TCI stara się przygotować materiały uwzględniające ich specyfikę oraz oczekiwania, a przede wszystkim w języku narodowym.

Tarnów ze swoją ofertą turystyczną dociera również na targi, na których fizycznie nie jest obecny żaden przedstawiciel miasta. Jest to możliwe dzięki członkostwu Tarnowa w Małopolskiej Organizacji Turystycznej. W ten sposób nasze foldery obecne będą na targach w następujących miastach: Oslo, Utrecht, Madryt, Brno, Bruksela, Göteborg, Moskwa, Barcelona oraz Kijów.

Promocja na medal

Klip promujący Tarnów zdobył trzecie miejsce w ogólnopolskim konkursie Festiwalu Filmów o Polskich Miastach i Gminach SOSNOWIEC TOUR FILM.

W konkursie towarzyszącym Międzynarodowym Targom Turystyki, Rekreacji i Wypoczynku INTOUREX udział wzięło dwadzieścia siedem filmów prezentujących walory biorących w rywalizacji miast. Film promujący Tarnów zajął w konkursie trzecie miejsce ex equo z filmem promującym Szczecinek. Zwycięzcą zostały miasta Pruszków oraz Toruń.

Tarnów do Monopoly

Monopoly to jedna z najpopularniejszych gier planszowych w historii. W tym roku po raz pierwszy wydana zostanie wyłącznie polska odmiana tej gry. Jednym z 22 miast, które znajdują się na planszy, może być Tarnów. Aby tak się stało, miasto do 20 marca musi zbierać odpowiednią liczbę głosów w internetowej ankiecie. Oddać głos można poprzez stronę www.monopoly.pl.

Polskie Monopoly pojawi się na sklepowych półkach już we wrześniu.

Po starówce z GPS-em

Tarnów dysponuje już nowoczesnym, multimedialnym przewodnikiem opartym o technologię GPS. Po pobraniu bezpłatnego pliku ze strony www.tarnow.travel każdy posiadacz urządzenia wykorzystującego tę technologię nawigacji może odbyć spacer po centrum miasta z towarzyszeniem wirtualnego przewodnika.

Posiadacze urządzeń PDA, PND, GPS, a także telefonów komórkowych nadzorowanych przez system operacyjny Windows CE lub Windows Mobile 5/6 mogą już wybrać się na multimedialny spacer po Tarnowie. Wszystko dzięki aplikacji, będącej w pełni funkcjonalnym i kompletnym planem miasta, wzbogaconym o 36 komunikatów głosowych.

Dzięki wykorzystaniu nawigacji GPS, której dokładność to obecnie od 4 do 10 metrów, podczas spaceru po starówce, w od-

powiednich momentach przewodnik podaje informacje o atrakcjach turystycznych Tarnowa w formie tekstu oraz komunikatu audio. Głosu w nagraniach użyczył Tomasz Knapik – lektor znany przede wszystkim z telewizji. Korzystający z przewodnika mają do wyboru dwie trasy: po centrum miasta oraz Mościcach. Można również zaplanować własne trasy zwiedzania.

Dostępna na stronie www.tarnow.travel aplikacja została opracowana przez firmę Navigo w oparciu o bazy kartograficzne Copernicus. Rysunek ulic Tarnowa został dodatkowo zaktualizowany, dzięki czemu oddaje on stan z uwzględnieniem najnowszych inwestycji drogowych. Przewodnik jest więc obecnie najdokładniejszą elektroniczną mapą miasta.

Rozwiązanie Navigo City Tour, na którym oparto przewodnik po Tarnowie, jest jedynym w Polsce, które daje możliwość zbudowania przewodnika po mieście w oparciu o system nawigacji GPS. Dodatkowym atutem jest fakt, że tak rozbudowana wersja nawigacji po Tarnowie będzie włączona do komercyjnej wersji aplikacji Navigo.

Dla turystów bez własnych urządzeń do nawigacji, Tarnowskie Centrum Informacji przygotowało sześc „GPS-ów” z zainstalowanymi aplikacjami. Wypożyczenie jest bezpłatne.

Gaz łupkowy – nadzieja na przyszłość

WTarnowie od lat podejmowane są działania zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza. Magistrat m.in. dofinansowuje likwidację ogrzewania piecami węglowymi i wykorzystanie innych, bardziej przyjaznych dla środowiska źródeł energii. Tarnowianie zastępowali węgiel energią elektryczną, olejem opałowym, czy podłączeniem do sieci ciepłowniczej Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, ale najczęściej wykorzystywano gaz ziemny. Niestety, cena gazu nie zachęca do stosowania tego ekologicznego paliwa. Jest jednak szansa, że to się zmieni, a to za sprawą tzw. „gazu łupkowego”, o którym głośno stało się także w Polsce.

Choć sama idea wykorzystania jako paliwa gazu pozyskiwanego z łupków, nie jest nowa (w USA próby takie podejmowano już w 1821 r.), to przy ówczesnych technologiach wydobywanie na dużą skalę nie było opłacalne. Dopiero zastosowanie w latach 90-tych XX wieku wierceń „horyzontalnych” – prowadzonych poziomo w głębi skał spowodowało przełom. W 2003 rozpoczęto „szczelinowanie hydrauliczne” – włączanie pod ziemię wody pod dużym ciśnieniem (600 atm.). Obecnie w USA wydobywanie gazu łupkowego sięga 100 mld m³ rocznie i stale rośnie. Stany Zjednoczone, wraz z Kanadą, stały się dzięki nowym inwestycjom największym eksploatatorem gazu na świecie, z wydobywaniem około 700 mld m³/rok, wyprzedzając Rosję.

Obecnie gaz łupkowy określany jest jako najbardziej perspektywiczne źródło energii. Szacuje się, że zasoby gazu łupkowego zapewnią Stanom Zjednoczonym niezależność energetyczną (gazową) na sto lat. Co ciekawe, jeszcze kilka lat temu władze USA całkowicie ignorowały „rewolucję łupkową”, a obecnie zauważa się tam obniżanie cen gazu. Analitycy uważają, że kontynuacja tego trendu może doprowa-

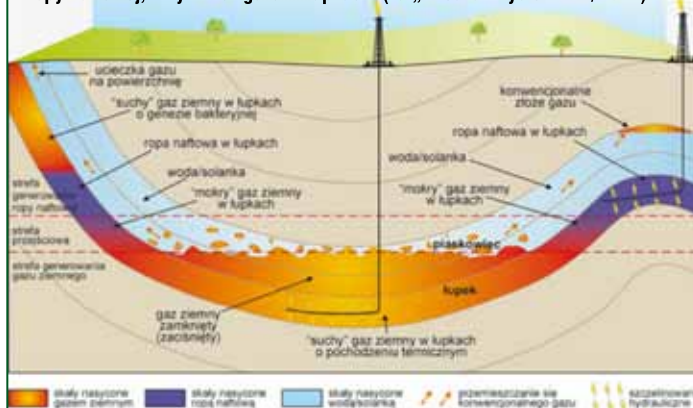
dzić do zmniejszenia cen gazu w Europie.

W Połowie lutego bieżącego roku jedna z firm prowadzących poszukiwania gazu łupkowego w Polsce ogłosiła wstępne wyniki swoich badań z otworu Wytowno S-1. Lektura upublicznionego raportu napawa nadzieją – pierwsze wyniki są bardzo zachęcające. Dane z pozostałych pięciu wywierconych już otworów są wciąż analizowane i nie zostały jeszcze opublikowane. Otwór Wytowno S-1, zlokalizowany pomiędzy Słupskiem a Ustką, ma 3580 m głębokości. Stwierdzono w nim liczne objawy gazu, zwłaszcza w otworach łupkowych ordowiku i syluru (paleozoik). Gaz ma dobrą jakość – jest to głównie metan z domieszką etanu i propanu. Koszt wykonania tego otworu badawczego (bez szczelinowania) szacuje się na ok. 6 mln USD.

Coraz częściej mówi się, że za 10-12 lat w Polsce oraz w innych krajach na masową skalę zacznie się wydobywanie gazu niekonwencjonalnego, co może zrewolucjonizować światową gospodarkę. Największe zasoby gazu łupkowego w naszym kraju są spodziewane w pasie ciągnącym się od Wybrzeża Środkowego po Lubelszczyznę oraz na Pogórzu Karpackim. Ocenia się, że na południu Polski potencjalne zasoby gazu łupkowego są ogromne, a w całej Polsce największe w Europie. Minister Środowiska udzielił dotychczas (stan na początku roku 2011) 80 koncesji na poszukiwanie złóż gazu łupkowego, głównie firmom zagranicznym (tylko trzem polskim: PGNiG, PKN Orlen, Lotos – łącznie kilkanaście koncesji).

Na przełomie stycznia i lutego br. przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Gospodarki oraz Państwowego Instytutu Geologicznego odwiedzili Stany Zjednoczone, gdzie przyglądali się produkcji gazu z łupków,

Uproszczony schemat występowania niekonwencjonalnych złóż gazu ziemnego i ropy naftowej, w tym złóż gazu w łupkach (za „Wiedza i Życie” Nr 2/2011).

technologicznemu wydobywaniu, oddziaływaniu eksploatacji na środowisko oraz rozwiązaniom legislacyjnym niezbędnym do wdrożenia. Nawiązane kontakty z pewnością ułatwią pracę przy poszukiwaniach i wydobywaniu gazu niekonwencjonalnego w Polsce w aspekcie uwarunkowań środowiskowych.

Wśród perspektywicznych obszarów poszukiwania gazu ze złóż niekonwencjonalnych, Ministerstwo Środowiska wyznaczyło m.in. teren dawnego województwa tarnowskiego.

Zasoby gazu łupkowego w Polsce szacowane są na 1,4 – 3 bln m³. Obecne krajowe wydobywanie gazu tradycyjnego wynosi 5 mld m³/rok (przy zasobach określanych na 150 mld m³ i zasobach prognostycznych – 1,7 bln m³). Zużycie gazu ziemnego w Polsce kształtuje się na poziomie 15 mld m³/rok, z czego 2/3 to gaz sprowadzany z zagranicy.

Choć wydobywanie gazu łupkowego wzbudza mieszane uczucia wśród „ekologów”, to wydaje się, że jest to paliwo z przyszłością, które spowoduje upowszechnienie przyjaznych środowisku źródeł energii. Odkrycie nowych złóż gazu powinno przyczynić się do obniżenia jego ceny, a tym samym ten ekologiczny nośnik energii stanie się bardziej dostępny dla mieszkańców.

Wydobywanie gazu łupkowego i jego wykorzystanie w bilansie energetycznym kraju może oznaczać ułatwienie realizacji celu strategicznego polskiej i unijnej polityki energetycznej i klimatycznej, którym jest zmiana źródeł energii – zastępowanie paliwa stałego (węgla) paliwem bardziej ekologicznym – gazem.

Wykorzystanie gazu przyczyni się do znacznego ograniczenia emisji ze spalania, zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza, ograniczenia emisji gazów „cieplarnianych” i zwiększenia efektywności energetycznej.

Dodatek ekologiczny współfinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

Ekologicznie edukujemy młodych

Edukacja ekologiczna to jedno z istotnych zadań realizowanych w Urzędzie Miasta Tarnowa. Stosując różne środki oddziaływania – lokalne media i internet, konkursy w placówkach edukacyjnych, współpracę z organizacjami pozarządowymi, małymi i dużymi przedsiębiorstwami oraz mieszkańcami – władze miasta starają się dotrzeć do każdej grupy odbiorców poczynając od dzieci w wieku przedszkolnym, przez uczniów wszystkich rodzajów szkół, a skończywszy na osobach dorosłych. Doskonalone są sprawdzone formy działania, a jednocześnie trwa poszukiwanie nowych, bardziej przekonujących i ciekawszych.

Corocznie na edukację ekologiczną miasto przeznaczają dziesiątki tysięcy złotych, jeszcze więcej pozyskuje środków ze źródeł zewnętrznych. Podejmowane przez magistrat działania mają przyczynić się do podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz generowania przyjaznych dla środowiska nawyków i codziennych postaw mieszkańców.

Referat Ochrony Środowiska UMT przygotował „Plan edukacji ekologicznej”

Tegoroczny „Plan edukacji ekologicznej” obejmuje m.in.:

- * konkursy ekologiczne: fotograficzny „Wakacyjna przyroda”, na szkolną gazetkę o tematyce ekologicznej, konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”, międzypowiatowy konkurs wiedzy ekologicznej w IV LO w Tarnowie „Ochrona środowiska i zagrożenia ekologiczne Ziemi Tarnowskiej”
- * organizację obchodów ogólnopolskich imprez ekologicznych takich jak: „Dzień Ziemi”, w ramach którego przeprowadzona zostanie akcja wiosennego sprzątania Wątku, „Dzień Ochrony Środowiska” będący jak co roku okazją do podsumowania akcji zbiórki zużytych baterii i opakowań plastikowych (PET) w tarnowskich szkołach i przedszkolach oraz wręczenia statuetki „Tarnowskiego Ekologa”, „Sprzątanie Świata”, „Dzień bez Samochodu”
- * współpracę ze szkołami i przedszkolami w ramach programów edukacji ekologicznej prowadzonych przez placówki oświatowe
- * działalność wydawniczą – przygotowanie kolejnych ulotek z serii „Zielone perły Tarnowa” oraz planu Tarnowa z pomnikami przyrody
- * cykliczne działania m.in.: powiększenie zasobów „Biblioteki ekologicznej” o nowe pozycje multimedialne i książkowe, prenumeratę czasopisma „Aura” dla tarnowskich szkół, zbiórkę i unieszkodliwianie przeterminowanych leków, usuwanie odpadów zawierających azbest, Przegląd Filmów Ekologicznych „EKOŚWIAT”
- * akcję odbioru od mieszkańców zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego połączoną ze zbiórką żarówek energooszczędnych

na rok 2011, obejmujący szereg działań, które na stałe już zagościły w kalendarzu imprez ekologicznych, ale także nowe

przedsięwzięcia mające wzbogacić ofertę kierowaną do tarnowian.

Na wiele z tych zadań staramy się uzyskać dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, pozyskujemy też dodatkowe środki i nagrody rzeczowe dzięki przychylności tarnowskich firm – sponsorów przedsięwzięć proekologicznych. Zadania związane z edukacją ekologiczną zostały uwzględnione w przyjętym przez Radę Miejską „Programie Ochrony Środowiska m. Tarnowa na lata 2009-2016”. Szczegółowy plan edukacji ekologicznej znajduje się na stronie www.tarnow.pl – powinien on ułatwić wszystkim zainteresowanym wybranie najbardziej odpowiedniej formy działania i włączenie się w pracę na rzecz środowiska.

Mieszkańcy Tarnowa chętnie biorą udział w akcjach ekologicznych

Konkurs ekologiczny w IV LO po raz XX

Już od dwudziestu lat odbywa się konkurs, którego celem jest propagowanie idei ochrony środowiska i ostrzeganie przed zagrożeniami naszego najbliższego otoczenia- Ziemi Tarnowskiej. Konkurs wiedzy ekologicznej „Ochrona środowiska i zagrożenia ekologiczne Ziemi Tarnowskiej” organizowany jest przez Urząd Miasta

regionu tarnowskiego, czyli powiatów: tarnowskiego, brzeskiego, bocheńskiego, dąbrowskiego.

Ta „olimpiada ekologiczna”, której finał poprzedzony jest eliminacjami szkolnymi, składa się z części pisemnej i ustnej. Część pisemna obejmuje 40 pytań testowych z różnych dziedzin ochrony środowiska. W części ustnej finaliści odpowiadają na wylosowane pytania

przed komisją konkursową. Młodzież rywalizuje między sobą indywidualnie oraz w 3-osobowych zespołach reprezentujących szkoły. Pytania przygotowywane są przez organizatorów: przedstawiciel Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej przygotowuje pytania dotyczące ekologii, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego

mi. W 2011 r. motywem przewodnim jest energia. Energia jest pojęciem bardzo szerokim, dlatego zagadnienia konkursowe związane będą z odnawialnymi i nieodnawialnymi źródłami energii, kontrowersjami związanymi z funkcjonowaniem elektrowniami atomowych, problematyką powstawania elektrowni wodnych, czy wykorzystaniem energii z wnętrza ziemi.

Młodzież poprzez przygotowanie się do konkursu oraz wysłuchanie prelekcji na temat stanu środowiska regionu tarnowskiego podniesie stan swojej wiedzy.

Zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w społeczeństwie jest coraz większe, nie dziwi więc, że także młode pokolenie w coraz szerszym stopniu zdobywa wiedzę z tej tematyki. Przy okazji konkursu można się pochwalić swoimi wiadomościami, sprawdzić się rywalizacji z koleżankami i kolegami z innych szkół. Dodatkową motywacją do udziału w konkursie są atrakcyjne nagrody ufundowane przez Urząd Miasta Tarnowa, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Zakłady Azotowe S.A.

Zachęcamy młodych tarnowian do przyswajania wiedzy ekologicznej i udziału w konkursie, a także do korzystania z „Biblioteki Ekologicznej”, znajdującej się w Referacie Ochrony Środowiska UMT przy ul. Goldhammera 3, w której znajduje się bogaty zbiór książek i płyt z zakresu ochrony środowiska i jego zagrożeń.

Tarnowa i IV Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie, we współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, Zakładami Azotowymi w Tarnowie - Mościcach oraz Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego w Krakowie. Konkurs ten ma zasięg regionalny – biorą w nim udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z terenu Tarnowa oraz

z zakresu ochrony przyrody, Zakłady Azotowe „Tarnów” S.A. z zakresu ochrony środowiska w zakładach przemysłowych, a Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska pytania z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska.

Hasła przewodnie konkursu zmieniają się co roku, jednak zawsze są związane z ochroną środowiska i jego zagrożenia-

Niebezpieczne wypalanie traw!

Wypalanie traw to jeden z przykładów brutalnego niszczenia zieleni oraz organizmów w niej żyjących. Działanie to nie przyczynia się, jak to niekiedy tłumaczono, do poprawy jakości gleby. Przeciwnie - obniża ono wartość plonów, niszczy warstwę próchnicy i powoduje erozję gleb. W płomieniach ginie niezliczona ilość zwierząt - od drobnych bezkręgowców (dżdżownice, pająki, wiję, owady) po wiele gatunków kręgowców (żaby, ropuchy, jaszczurki, krety, jeże, zające), a także liczne gatunki ptaków i ich miejsca lęgowe.

Największym jednak zagrożeniem związanym z wypalaniem traw jest niebezpieczeństwo wywołania pożaru, który nie-

rzadko rozprzestrzenia się na pobliskie lasy i zabudowania, powodując nieodwracalne straty. W ekosystemach leśnych pożary niszczą kryjówki zwierząt oraz bazę pokarmową dla wielu organizmów. Niejednokrotnie w pożarach ludzie tracą dobytek albo życie. Poza tym niekontrolowany pożar wymaga interwencji Państwowej Straży Pożarnej, a to niemały koszt pokrywany z pieniędzy publicznych. Należy również pamiętać,

iż z dymem powstającym podczas pożaru do atmosfery przedostają się duże ilości

Dokończenie na stronie 18

Tarnowskie pomniki przyrody VIII

Klon pospolity na placu Morawskiego oraz grupa czterech wiązków szypułkowych przy ulicy Nowodąbrowskiej

Klon jawor o obwodzie 280 cm rośnie na placu Morawskiego. Został on uznany pomnikiem przyrody w 2004 r. Wprawdzie jego wymiary i wiek nie są imponujące w porównaniu z innymi drzewami pomnikowymi, ale z uwagi na bardzo dobry stan zdrowotny i regularny pokrój ma szanse dożyć sędziwego wieku, dlatego został objęty szczególną ochroną.

Warto zauważyć, że klon ten rośnie w pobliżu zabytków architektury – w pobliżu byłego kościoła Bernardynów, obok pozostałości murów obronnych dawnego Tarnowa, a bezpośrednio przy drzewie prowadzone były kilka lat temu wykopaliska archeologiczne.

Klon jawor (*Acer pseudoplatanus* L.) to nasz największy rodzimy klon i w ogóle jeden z największych przedstawicieli swojego rodzaju. Podobnie jak większość klonów posiada duże, dłoniasto klapowane liście, a jego owoce mają postać podwójnych skrzydełek. Cechą wyróżniającą jawora na tle innych klonów jest jego charakterystyczna kora – tafelkowato spękana na odpadające poletka występująca u dorosłych drzew. Natomiast młoda kora klona jawora jest srebrzystoszara i gładka, miejscami pokryta czarnym, przypominającym sadzę nalotem. Jawor dorasta do wysokości 30 m oraz osiąga wiek 250-350 lat. Ocenia się, że w Polsce najstarszy jawor ma 330 lat i rośnie na Opolszczyźnie, natomiast najgrubszy polski jawor ma 640 cm obwodu i znajduje się w Wielkopolsce. Należy również dodać, iż drewno jawora jest cenione w meblarstwie i tokarstwie, używane m.in. do produkcji mebli, oklein, wyrobów galanterijnych i instrumentów muzycznych.

Grupa czterech wiązków szypułkowych o obwodach 311, 277, 246, 285 cm rosnących przy ul. Nowodąbrowskiej, obok zbiornika Tarnowskich Wodociągów. Zostały one ustanowione pomnikiem przyrody w 1997r. Wiązy są malowniczo położone wzdłuż drogi prowadzącej na os. Westerplatte, na szczycie skarpy wieńczącej wzniesienie. Z miejsca tego rozpościera się piękny widok na położony w kotlinie Tarnów oraz duży fragment Pogorza Kar-

packiego. Przy dobrej pogodzie widać stąd, oddalone o ponad 100 km, Tatry. Wolne przestrzenie między drzewami uzupełniono w 1998 r. młodymi wiązkami. Charakterystyczną cechą wiązków szypułkowych (*Ulmus laevis*) jest silna asymetryczność liści u nasady. Drzewa tych gatunków żyją 200-300, a nawet 400 lat. Najgrubszy i jednocześnie najstarszy wiąz szypułkowy w Polsce rośnie w Komorowie (gmina Gubin, woj. lubuskie). Jego obwód wynosi 887 cm, pierśnica 282 cm, wysokość 35,5 m, a wiek 445 lat.

Niebezpieczne wypalanie traw!

Dokończenie ze strony 17

dwutlenku węgla oraz substancji kancerogennych, powodując zanieczyszczenie powietrza i wzmagając efekt cieplarniany. Dym ogranicza również widoczność na drogach, co może być zagrożeniem dla bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Przypomnijmy, że art. 124 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochro-

nie przyrody zabrania wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów. Osoby łamiące ten przepis mogą podlegać karze aresztu albo grzywny na podstawie art. 131 pkt 12 tej ustawy. Rolnicy „przyłapani” na wypalaniu traw mogą stracić dopłaty

„unijne”, ponieważ warunkiem ich otrzymania jest utrzymywanie dobrej kultury rolnej upraw.

W przypadku zauważenia pożaru traw należy powiadomić Straż Pożarną (tel. 998, 112) oraz Straż Miejską (tel. 986) lub Policję (tel. 997).

Rok czarnego sportu

Trzeciego kwietnia, wyjazdowym meczem z drużyną WTS Wrocław zawodnicy Tauronu Unii Tarnów rozpoczną żuźlowy sezon 2011. Dzięki dobremu składowi i solidnym przygotowaniom do sezonu kibice czarnego sportu mogą liczyć na mecze pełne emocji.

Skład Tauronu Unii Tarnów na sezon 2011

Seniorzy: Fredrik Lindgren (Szwecja), Leon Madsen (Dania), Bjarne Pedersen (Dania), Sebastian Ułamek (Polska), Krzysztof Kasprzak (Polska), Martin Vaculik (Słowacja), Marcin Rempała (Polska).

Juniorzy: Szymon Kiełbasa, Jakub Jamróg, Tadeusz Kostro, Łukasz Lesiak, Edward Mazur.

Do zawodników, którzy w ubiegłym roku zapewnili tarnowskiej drużynie utrzymanie w ekstraklidze dołączyli dwaj obcokrajowcy: Fredrik Lindgren i Leon Madsen.

Zawodnicy tarnowskiej drużyny przygotowawali się podczas tygodniowego obozu w Wiśle. W przerwie między sezonami Ekstraligi część żuźlowców tarnowskiej Unii wzięło udział w krajowych i zagranicznych zawodach. Bjarne Pedersen i Leon Madsen wystąpili w halowym „Indoor Speedway Event”, który odbył się w duńskim Herning. Pierwszego dnia zmagania najlepszy okazał się Bjarne Pedersen, a Leon Madsen był szósty.

W IX Gali Lodowej w Częstochowie na trzecim miejscu podium uplasował się Szymon Kiełbasa. W zawodach na tej nietypowej nawierzchni udział wzięli również Jakub Jamróg, który

zakończył rywalizację na dziewiątym miejscu. 12 marca na torze w Scunthorpe, w turnieju Ben Fund Bonanza wystąpił zaś Krzysztof Kasprzak.

Jeszcze przed rozpoczęciem sezonu tarnowskie „Jaskółki” w sparingach mają zmierzyć się z PGEMarmą Rzeszów (25 - 26 marca) oraz z RKM ROW Rybnik (31 marca i 1 kwietnia).

„Jaskółki” przed wiosną

Choć pogoda nie sprzyja rozgrywaniu meczów, piłkarze przygotowują się do zbliżającej się rundy wiosennej.

Ostry trening ruszył już końcem stycznia. Dwudziestu tarnowskich piłkarzy wzięło udział w obozie w Międzybrodzu Bialskim. Oprócz treningów i zajęć kondycyjnych na siłowni odbyły się również szkolenia z zakresu taktyki. Z czterech rozegranych meczów sparingowych w trzech spotkaniach triumfowali tarnowianie.

Jak deklaruje zarząd Unii Tarnów, w rundzie wiosennej celem zespołu jest awans do II ligi. W jego osiągnięciu pomóc mają nowi zawodnicy: bramkarz Tomasz Libera występujący wcześniej w Okocimskim Brzesko, Wolanii Wola Rzędzińska, środkowy obrońca Rafał Kleinschmidt z drużyny Termalica Bruk-Bet Nieciecza, pomocnik

Łukasz Popiela (Okocimski Brzesko) oraz Damian Sieniawski z GKS Tychy. Tarnowski zespół opuszczają zaś: Tomasz Rodak, Mateusz Ślęczka oraz Mateusz Wolański.

Edyta Ropek startuje

Choć pierwsze zawody wspinaczkowe zaliczane do Pucharu Polski i organizowane przez Polski Związek Alpinizmu zaplanowano na 5 marca, dla Edyty Ropek sezon zaczął się już wcześniej. Tarnowianka po raz pierwszy wzięła udział w zawodach wspinaczkowych na lodzie.

Końcem stycznia Edyta Ropek w szwajcarskim Saas Free wystartowała w Pucharze Świata we wspinaczce rozgrywanym na lodowych ścianach. Konkurencja ta znacznie różni się od wspinaczki latem. By pokonać ścianę, trzeba używać przymocowanych do butów raków oraz specjalnych czekanów. Niedoświadczona w tej konkurencji tarnowianka zajęła 24 miejsce w prowadzeniu i 18 miejsce w konkurencji na czas.

Polski Związek Alpinizmu wytypował Edytę Ropek do kadry narodowej na rok 2011. Podczas zbliżającego się sezonu Polskę reprezentować będą również inni tarnowianie: Klaudia i Sylwia Buczek, Jędrzej Komosiński i Marcin Dziekański.

Kibice wybrali

W corocznym, organizowanym przez Gazetę Krakowską plebiscycie na najpopularniejszego sportowca ziemi tarnowskiej tym razem zwyciężyli: Sebastian Ułamek, Edyta Ropek i Krzysztof Kasprzak.

Puchary rozdane

W rozegranych na Lubince zawodach o Puchar Prezydenta Tarnowa w slalomie gigancie zwyciężyli: w grupie poniżej 40 lat – Monika Steinhof i Wojciech Nytko, a wśród starszych zawodników Dorota Zegata i Jacek Pyrek.

Tego dnia na stoku Lubinki szusował także prezydent Ryszard Ścigała.

TARNÓW

na planszy

zagłosuj na

www.monopoly.pl